

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 16 czerwca 2023 r.

PS-III.431.2.2023.PB

**Pani
Monika Ryży
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Pisz**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w trybie zdalnym przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pisz, ul. Zagłoby 2, 12-200 Pisz, Regon: 8491433349, NIP: 510931063.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pani Monika Ryży, od 1 września 2020 r. pełniąca obowiązki Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Pisz, powołana na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Pisz z dniem 1 sierpnia 2021 r.;
- Pani Renata Sulewska, powołana na stanowisko Zastępcy Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Pisz z dniem 1 sierpnia 2004 r.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Paulina Błazewicz – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 59/2019, pełniąca funkcję przewodniczący zespołu kontrolnego;
- Pani Anna Tomczak – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 52/2019, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.480.2023 z dnia 19 maja 2023 r.

Planowany termin kontroli: 1-30 czerwca 2023 r.; czynności kontrolne zakończono 12 czerwca 2023 r.

Zakres objęty kontrolą:

Ocena świadczenia usług w zakresie poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekcroć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Piszcu;
- Dyrektora – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Piszcu,
- Zastępcy Dyrektora - oznacza to Zastępcę Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Piszcu.

Obowiązujące w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego wobec osób bezrobotnych i poszukujących pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 667).

**Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się
pozytywnie.**

Przedmiotem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, udokumentowanie i ocena działalności podmiotu kontrolowanego pod względem przestrzegania zapisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy oraz przestrzegania zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie świadczenia usług poradnictwa zawodowego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., w szczególności sprawdzenie zgodności realizowanych usług poradnictwa zawodowego ze standardem określonym w ww. przepisach.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji poszczególnych form poradnictwa zawodowego, przedstawionych przez PUP danych statystycznych, zakresów obowiązków pracowników odpowiedzialnych za realizację kontrolowanych zadań oraz wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora PUP.

W kontrolowanym okresie PUP funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 64/73/2020 Zarządu Powiatu w Piszcu z dnia 15 września 2020 r., zmienionego Uchwałą Nr 28/96/2021 z dnia 29 kwietnia 2021 r., zwanego dalej Regulaminem.

Zgodnie z ww. regulaminem, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialne jest, wchodzące w skład Centrum Aktywizacji Zawodowej wieloosobowe stanowisko ds. poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, do którego zadań (§ 18 ust. 3) należy m.in.:

- prowadzenie poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy;
- prowadzenie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej dla pracodawców;
- kierowanie na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia;
- prowadzenie statystyki.

Zgodnie z § 12 ust. 2 lit. c Regulaminu oraz schematem organizacyjnym stanowiącym załącznik do Regulaminu, wieloosobowe stanowisko ds. poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, będące w strukturach Centrum Aktywizacji Zawodowej, podlega Zastępcy Dyrektora PUP.

Z przedłożonych kontrolującym sprawozdań o rynku pracy MRiPS-01 wynikało, że na dzień 1 stycznia 2022 r. w PUP zarejestrowanych było 1995 osób bezrobotnych oraz 14 poszukujących pracy. W dniu 31 grudnia 2022 r. było to 1853 osoby bezrobotnych oraz 17 osób poszukujących pracy.

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu poradnictwa zawodowego realizowało w PUP 3 doradców zawodowych. Pracownicy realizujący przedmiotowe działania mieli powyższe zadania ujęte w zakresach czynności.

Ze sprawozdania MRiPS – 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, iż na poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy wydatkowano kwotę 27.671,22 zł. Kontrolującym wyjaśniono, że: „w tym wydano 11.288,87 zł na materiały na dni poradnictwa zawodowego 126,34 zł, zakup komputera i drukarki 8.273,77 zł, zakup klawiatury i myszy 153,75 zł, zakup niszczarek 1.500 zł oraz stoisko reklamowe do prezentacji poradnictwa 1.235,01 zł.

Jak wynika z Załącznika nr 2 do sprawozdania MRiP-01, okresie objętym kontrolą z porad indywidualnych skorzystało 737 osób, w ramach 785 wizyt, natomiast w ramach poradnictwa grupowego zorganizowano 4 grup, w których łącznie uczestniczyło 30 osób.

Zastępca Dyrektora wyjaśniła kontrolerom, iż „procedura skierowania na poradę indywidualną obejmuje: przyjęcie informacji bezpośrednio od osoby bezrobotnej, poszukującej pracy lub informacji od doradcy klienta o potrzebie udzielenia porady ułatwiającej wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, planowania podjęcia działalności gospodarczej. Skierowanie bezrobotnego lub poszukującego pracy przez

doradcę klienta odbywa się poprzez umieszczenie informacji o potrzebie porady zawodowej w Indywidualnym Planie Działania oraz zaplanowanej porady indywidualnej w zakładce wizyty w systemie Syriusz. Podczas udzielania porad indywidualnych doradcy zawodowi wykorzystują testy wspomagające określenie predyspozycji zawodowych, zainteresowań zawodowych oraz kompetencji, poprzez system teleinformatyczny SDZ (System Doradcy Zawodowego) składający się z dwóch komponentów: kwestionariusz KZZ (Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych) oraz NBK (Narzędzie do Badania Kompetencji).

Przeprowadzenie porady indywidualnej:

- 1) Przedstawienie przez doradcę sposobu postępowania w trakcie korzystania z porady indywidualnej
- 2) Uzyskanie od klienta ustnej zgody na proponowany sposób postępowania oraz współpracę z doradcą zawodowym
- 3) Ustalenie problemu zawodowego dotyczącego wyboru zawodu, zmiany kwalifikacji, podjęcia lub zmiany zatrudnienia, planowania rozpoczęcia działalności gospodarczej.
- 4) Analiza informacji pozyskanych od osoby bezrobotnej, poszukującej pracy z uwzględnieniem jego doświadczenia zawodowego, kwalifikacji, motywacji, zainteresowań i predyspozycji zawodowych, sytuacji społ.-ekonomicznej, sytuacji rodzinnej, ograniczeń zdrowotnych mających wpływ na rozwiązanie problemu zawodowego.
- 5) Wybór odpowiedniego sposobu rozwiązania problemu zawodowego lub w przypadku zaistnienia potrzeby, rozważenie możliwości skorzystania z pomocy innych pracowników urzędu lub centrum informacji.
- 6) Przeprowadzenie badania testowego (KZZ,NBK) zgodnie z potrzebą
- 7) Ustalenie potrzeby przeprowadzenia specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych
- 8) Przygotowanie skierowania na specjalistyczne badania lekarskie lub psychologiczne (zgodnie z potrzebami).
- 9) Analiza sytuacji osoby z uwzględnieniem wyników specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych
- 10) Zweryfikowanie (w razie takiej potrzeby) uzgodnionego wcześniej sposobu rozwiązania problemu zawodowego lub wskazanie możliwości skorzystania z innych usług rynku pracy
- 11) Odnotowanie w systemie Syriusz oraz karcie rejestracyjnej informacji o udziale osoby w poradzie indywidualnej. Doradcy zawodowi w miarę potrzeby sporządzają opinię o wyniku udzielonej porady. Opinia zawiera imię, nazwisko, PESEL osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy oraz wynik porady. Opinie przekazuje się pracownikowi na wniosek którego osoba korzystała z porady doradcy (np. specjalisty ds. rozwoju zawodowego, pośrednika pracy).”

Kontroli poddano dokumentację 10 przeprowadzonych w kontrolowanym okresie porad indywidualnych (po 5 porad przeprowadzonych przez każdego z doradców zawodowych). Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora PUP wynika, że 1 z doradców zawodowych „Pani (...) w 2022 r. nie udzielała porad indywidualnych osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.”

Na podstawie przedstawionych kontrolującym raportów doradców wygenerowanych z systemu Syriusz ustalono, że porady indywidualne udzielane w PUP obejmowały wszystkie elementy określone w § 53 Rozporządzenia, tj.: ustalenie problemu zawodowego; analizę sytuacji bezrobotnego (zainteresowania, predyspozycje, kompetencje, uwarunkowania zdrowotne, społeczne i ekonomiczne); analizę możliwości i wybór odpowiedniego sposobu rozwiązania problemu zawodowego; ustalenie potrzeby przeprowadzenia specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; weryfikację sposobu rozwiązania problemu zawodowego lub wskazanie możliwości skorzystania z innych usług rynku pracy, jeżeli wynika to ze specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych; zalecenia dotyczące dalszego postępowania, w tym potrzebę objęcia uczestnika pomocą innego pracownika PUP, centrum lub inną instytucję. Dokumentacja porad indywidualnych zawierała również informacje na temat przeprowadzonych testów kompetencji i predyspozycji.

Stwierdzono, że udzielane porady indywidualne dokumentowano w sposób zgodny z zapisami § 54 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Kontrolą objęto dokumentację z 3 porad grupowych. Stwierdzono, iż realizując poradę grupową, w PUP dokumentowano informacje zgodnie z regulacjami zawartymi w § 56 ww. Rozporządzenia. Potwierdzono również, że liczba osób biorących udział w poradach nie przekraczała 16 osób, zgodnie z § 46 ust. 6 Rozporządzenia.

Wyjaśniono kontrolującym, że „doradcy zawodowi opracowują wykaz porad grupowych zawierający nazwy i terminy porad grupowych, które zorganizuje w okresie kolejnego kwartału danego roku kalendarzowego, wykorzystując programy z banku programów oraz określa terminy przyjmowania zgłoszeń osób zainteresowanych udziałem w poszczególnych poradach grupowych. Powiatowy Urząd Pracy w Pieszku zamieszcza wykaz porad grupowych na tablicy informacyjnej w siedzibie urzędu oraz na stronie internetowej. <https://pisz.praca.gov.pl/wykaz-porad-grupowych> w II kwartale 2022 nie odbyła się porada zawodowa w tym czasie odbywały się spotkania grupowe z uczniami szkół podstawowych (potwierdzenia w załączeniu). Na porady grupowe nie uzbierała się odpowiednia ilość osób chętnych. Obywały się w tym czasie również informacje grupowe.

Przy udzielaniu porady grupowej stosuje się następujące postępowanie:

- 1) Określenie celu porady grupowej, opracowanie programu oraz harmonogramu realizacji.
- 2) Określenie terminu realizacji porady i dokonanie doboru uczestników spośród osób bezrobotnych lub poszukujących pracy z którymi ustalono potrzebę udziału w poradzie grupowej podczas porady indywidualnej
- 3) Przygotowanie Sali, w której odbędzie się porada grupowa, sprzętu techniczno-biurowego oraz materiałów potrzebnych w trakcie porady grupowej
- 4) Przeprowadzenie porady w formie zajęć warsztatowych lub cyklu zajęć
- 5) Ustalenie sposobu dalszego działania z każdą osobą biorącą udział w poradzie grupowej, w tym możliwości ponownego skorzystania z porady indywidualnej lub innych usług rynku pracy.
- 6) Wprowadzenie do systemu Syriusz informacji o udziale osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy w poradzie grupowej, która zawiera: a) termin i nazwę porady, imię i nazwisko doradcy zawodowego oraz informacje o obecności na zajęciach lub informacje o ewentualnych przyczynach nieobecności.

Powiatowy Urząd Pracy dokumentuje następujące informacje dotyczące porady grupowej:

- a) Imię i nazwisko doradcy lub doradców zawodowych udzielających porady
- b) Termin i nazwę porady
- c) Program porady ze wskazaniem liczby godzin
- d) Listę obecności zawierającą: termin, nazwę porady, imię i nazwisko doradcy zawodowego, imię i nazwisko, adres zamieszkania, pesel oraz podpis osoby uczestniczącej w poradzie
- e) Analizę przebiegu i wyników porady z wykorzystaniem ankiety ewaluacyjnej wypełnianej przez uczestników porady. Ankieta ewaluacyjna dla uczestnika porady jest anonimowa i obejmuje ocenę sposobu prowadzenia porady grupowej przez doradcę zawodowego, dobór tematów zajęć w ramach porady grupowej, stosowane metody oraz warunki prowadzenia porady grupowej. Porady grupowe odbywały się w formie warsztatów jedno-lub dwudniowych, dla grup nie przekraczających 15 osób. Poradnictwo grupowe świadczone jest dla osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.”

Kontrolującym przedłożono plan porad z 2022 r. oraz 2023 r. dostępny na stronie internetowej PUP w Pisz.

Zastępca Dyrektora wyjaśniła kontrolującą, iż „w roku 2022 nie przeprowadzono szkoleń z zakresu poszukiwania pracy z następujących powodów:

- 1) Szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy mają za długi czas realizacji. Trzy tygodniowe zajęcia uniemożliwiają realizację pozostałych zadań zawodowych doradcy zawodowemu. Nakład pracy włożony w realizację tego zadania jest

nieadekwatny do ilości osób (max 16), którym udzielono wsparcia doradcy zawodowego. Temat potrzeby modyfikacji ww. szkoleń był poruszany przez Ministerstwo, doradcy zawodowi zgłaszali konieczność zaktualizowania tematyki szkoleń i skrócenia czasu trwania szkoleń.

- 2) Tematy poruszane nie są adekwatne do aktualnych potrzeb osób bezrobotnych, poszukujących pracy. Lepsze rezultaty dają krótkie (jednodniowe) warsztaty zgodne z bieżącymi potrzebami klientów. Szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy będą realizowane w razie zaistnienia takiej potrzeby.”

Zatem, skoro szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy będą realizowane w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, kontrolerzy postanowili uwzględnić powyższe wyjaśnienie.

Zastępca Dyrektora wyjaśniła kontrolującą, że „skierowanie na badania lekarskie odbywa się podczas porady indywidualnej w ramach określenia przydatności zawodowej. Doradca zawodowy podczas porady indywidualnej analizuje informacje pozyskane od osoby bezrobotnej, poszukującej pracy z uwzględnieniem jego doświadczenia zawodowego, kwalifikacji, motywacji, zainteresowań i predyspozycji zawodowych, sytuacji społ.-ekonomicznej, sytuacji rodzinnej, ograniczeń zdrowotnych mających wpływ na rozwiązanie problemu zawodowego. Główne potrzeby kierowania osób bezrobotnych lub poszukujących pracy na badania lekarskie:

- określające przydatność zawodową do pracy na wskazanych stanowiskach
- przez skierowaniem na staż; - określające przydatność zawodową na wskazanym kierunku szkolenia zawodowego
- przez skierowaniem na szkolenie zawodowe; - określające przydatność zawodową do pracy na wskazanych stanowiskach
- przez skierowaniem na staż; - określające przydatność zawodową do pracy na wskazanych stanowiskach, skierowanie osób, które nie zostały przyjęte do pracy z powodów zdrowotnych,
- określające przydatność zawodową do pracy na wskazanych stanowiskach, skierowanie osób, które odmówiły przyjęcia propozycji pracy ze względów zdrowotnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Pisznie nie kierował osób bezrobotnych lub poszukujących pracy do centrum, ponieważ wszystkie problemy zawodowe klientów były rozwiązywane przez doradców zawodowych PUP w Pisznie i nie było przesłanki/potrzeby do kierowania do centrum.”

Odnosząc się do niekierowania bezrobotnych na badania lekarskie lub psychologiczne lub do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, kontrolujący zwrócili uwagę, że zarówno ustawa o promocji zatrudnienia, jak i Rozporządzenie ws. szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy zawiera katalog

form pomocy świadczonych w ramach usługi poradnictwa. Zgodnie z § 3 ust. 1 Rozporządzenia powiatowy urząd pracy upowszechnia informacje o zakresie pomocy udzielanej w ramach usług rynku pracy, co rozumieć należy, jako możliwość wyboru określonych form ze wspomnianego katalogu. Ponadto zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia, usługi rynku pracy świadczy się w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb osób bezrobotnych. Tym samym brak zainteresowania osób bezrobotnych kierowaniem na badania uznać należy za wystarczające uzasadnienie dla niestosowania tych form poradnictwa, zwłaszcza że wszystkie problemy zawodowe klientów były rozwiązywane przez doradców zawodowych.

W odniesieniu do określonego w § 46 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia, dotyczącego udostępniania zasobów informacyjnych, Dyrektor PUP wyjaśniła, że „Powiatowy Urząd Pracy w Pieszce posiada bazę zasobów informacji zawodowych w wyznaczonym do tego celu stanowisku komputerowym w pokoju (gabinecie) doradcy zawodowego. Informacja o bazie informacji zawodowych jest umieszczona w gablocie ogłoszeń w siedzibie Urzędu (załączone zdjęcia). Z zasobów informacji zawodowych klient może korzystać samodzielnie bądź z pomocą doradcy zawodowego. Informacja dostępna jest również na stronie internetowej Urzędu: <https://pisz.praca.gov.pl/zasoby-informacji-zawodowych>

Zasoby informacji zawodowych dostępne są w wersji papierowej (podręczniki o zawodach) oraz elektronicznej - (załączone zdjęcia). Zasoby informacji zawodowych dotyczą:

- 1) informacje o zawodach i specjalnościach;
- 2) informacje o rynku pracy, w tym o pracodawcach i profilach prowadzonej przez nich działalności;
- 3) zakres i formy działania instytucji publicznych i niepublicznych, które mogą być przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych, poszukiwaniu pracy lub podejmowaniu działalności gospodarczej;
- 4) informacje o szkołach i instytucjach szkoleniowych;
- 5) informacje o stowarzyszeniach zawodowych i formach ich działania;
- 6) informacje o metodach i sposobach poszukiwania pracy w kraju i zagranicą, w tym przez sieć EURES;
- 7) sposobach i metodach rekrutacji oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych;
- 8) informacje o zasadach przygotowywania, rodzajach i wzorach dokumentów aplikacyjnych;
- 9) informacje o stronach internetowych, na których znajdują się informacje przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub poszukiwaniu pracy;
- 10) informacje o warunkach świadczenia pracy;
- 11) informacje o warunkach podejmowania działalności gospodarczej, w tym o przepisach prawnych, procedurach postępowania i wzorach dokumentów;
- 12) informacje o projektach, o których mowa w art.2 ust. 1 pkt. 26a ustawy, w ramach których można uzyskać pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego”

Kontrolujący potwierdzili, że udostępniane przez PUP materiały obejmują zakres określony w § 47 Rozporządzenia.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, stwierdzić należy, że PUP realizuje usługę poradnictwa zawodowego zgodnie ze standardami i wymogami określonymi w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz rozporządzeniu ws. Szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

Wobec niestwierdzenia uchybień, nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Anna Słowińska
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej